

Materiaalin täyteisessä maailmassa jokaisen valinnoilla on merkitystä

Kiertotalousajattelu leviää jo hienosti alalta toiselle luonnon hyötyessä jokaisesta aikaansaadusta teosta. Kiertotaloudessa käytöstä poistunut tai sivuvirtana muodostunut hukkamateriaali saadaan uudelleen käyttöön joko samassa tai jossain ihan muussa muodossa. On todella tärkeää, että esimerkiksi rikkimenneet tai muuten käytöstä poistuneet sähkölaitteet toimitetaan niille kuuluviin osoitteisiin. Kokonaisuuden kannalta tärkeitä ovat myös teot, joissa saadaan jo alkujaan vähennettyä muodostuvaa materiaalia ja hiilijalanjälkeä.

Yhä useammat yritykset ja tahot ovat nostaneet viime vuosina ympäristöarvot keskiöön. Jotkin toimialat ovat myös tehneet työtä näiden arvojen eteen jo kauan ennen kuin moisista edes yleisesti puhuttiin. Yksi tällaisista aloista on koneiden ja laitteiden vuokraaminen; kaikkea kun ei kannata omistaa. Toisaalta on myös paljon tavaroita, joita ei välttämättä ole tarpeen hankkia uutena. Tällaisista näkökulmista lähestyen haastateltiin Paimion kaupungin **toimintakeskus Apilassa** työnohjaaja **Pekka Lainetta** ja paimiolaista monialayrittäjää **Markku Ylihonkoa**.

Kohta neljännesvuosisadan yrittäjänä eri aloilla toiminut Markku Ylihonko perusti Paimioon konevuokraamon vuonna 2021. Jo tätä aiemminkin hän oli vuokrannut työkaluja ja laitteita, jotka olivat kyseisellä hetkellä vapaana omasta käytöstä. Ajatus oli nimenomaan olla pitämättä laitteita turhan panttina varastossa, jos samaan aikaan joku voi niitä hyödyntää. Näistä kokemuksista syntyi lopulta **Speed4Rent**-yritys, jolla on jatkuvasti asiakkaiden toiveiden mukaan kasvava työkalu- ja laitevalikoima.

Speed4Rentiltä vuokraaja saa käyttöön huolletut ja käyttövalmiit laitteet. KUVA: Salla Axelin

Laitteiden vuokraamisessa on omistamisen sijaan runsaasti hyviä puolia. Tämän vaihtoehdon valitessaan, kuluttaja tai yritys tekee myös ympäristön kannalta kestävän päätöksen. Sitä puolta vain ei välttämättä tule edes ajatelleeksi!

Ylihongolla on paljon kanta-asiakkaina esimerkiksi rakennusalan yrityksiä. Ne vuokraavat työkaluja, joita eivät tarvitse jatkuvasti. Vuokratessa laitteet ovat aina huollettuja, puhdistettuja ja lämpimässä säilytettyjä. Kun työvaiheen aloittaa terät terävinä ja laitteen öljyt vaihdettuna, yrittäjän aikaa ei mene hukkaan. Vähemmällä käytöllä olevissa laitteissa saattaisi myös olla kiusaus hankkia se hieman edullisempi vaihtoehto ja näin toimintavarmuus olisi jälleen huonompi. Vuokraamon hyllyltä löytyy puolestaan laadukkaita työkaluja moneen tarpeeseen. Vuokrattavissa tuotteissa on myös turvallisuusasiat otettu huomioon kuten rakennustelineissä pakettiin kuuluvat putoamissuojat.

Markku Ylihonko vuokraa helposti hallittavia vesijettejä, jotka sopivat myös ensikertalaisen ajoon. KUVA: Salla Axelin

Mitäpä jos vaatekaapissasi olisikin juuri sinulle sopivia vaatteita?

Vuokraamon valikoimasta löytyy myös vapaa-ajan tuotteita, joiden kohdalla vuokraaminen omistamisen sijaan voi olla juurikin se oikea vaihtoehto. Tällaisia ovat esimerkiksi ilmalla täytettävät porealtaat, vesijetit, sup-laudat ja vene. Puutarhatöissä saattaa joskus olla myös hyödyksi pieni kaivinkone, jonka vuokraan kuuluu myös käytön opastushetki.

Mitä enemmän erilaisia tavaroita ja laitteita vuokrattaisiin ostamisen sijaan, sitä vähemmän niitä tarvitsisi maailmassa tuottaa samalla luontoa kuluttaen. Kaikilla meillä on kodeissa ja mökeillä paljon harvoin käytössä olevia asioita. Vuokraamalla säästäisimme yhtä aikaa sekä kukkaroa että luontoa!

Kun vuokraamon laitteet tulevat tiensä päähän, ne myös hoidetaan asianmukaisesti kierrätykseen. Paimiossa on sähkö- ja elektroniikkaromulle kaksikin paikkaa, Toimintakeskus Apila Sähköyhtiöntiellä ja Lounais-Suomen Jätehuollon **Rouskis** Muurassuontiellä.

Palveluolttiissa Apilassa Pekka Laine kertoo heille saapuvan noin kuorma-autollisen verran kierrätettävää sähkölaiteromua viikossa sekä kuluttajilta että yrityksiltä. Apilakeskuksella on myös sähkölaiteromun noutopalvelu. Kierrättäminen ei jää siis kiinni edes kuljetuskaluston puutteesta. Apilasta tämä materiaali matkaa **Tramelille**, joka on Suomen johtava sähkölaitteiden keräämiseen ja jatkokäsittelyyn erikoistunut yritys. Tramelilla laitteet ja niiden osat hyödynnetään uudelleen tai materiaalit jalostetaan uusien tuotteiden raaka-aineiksi.

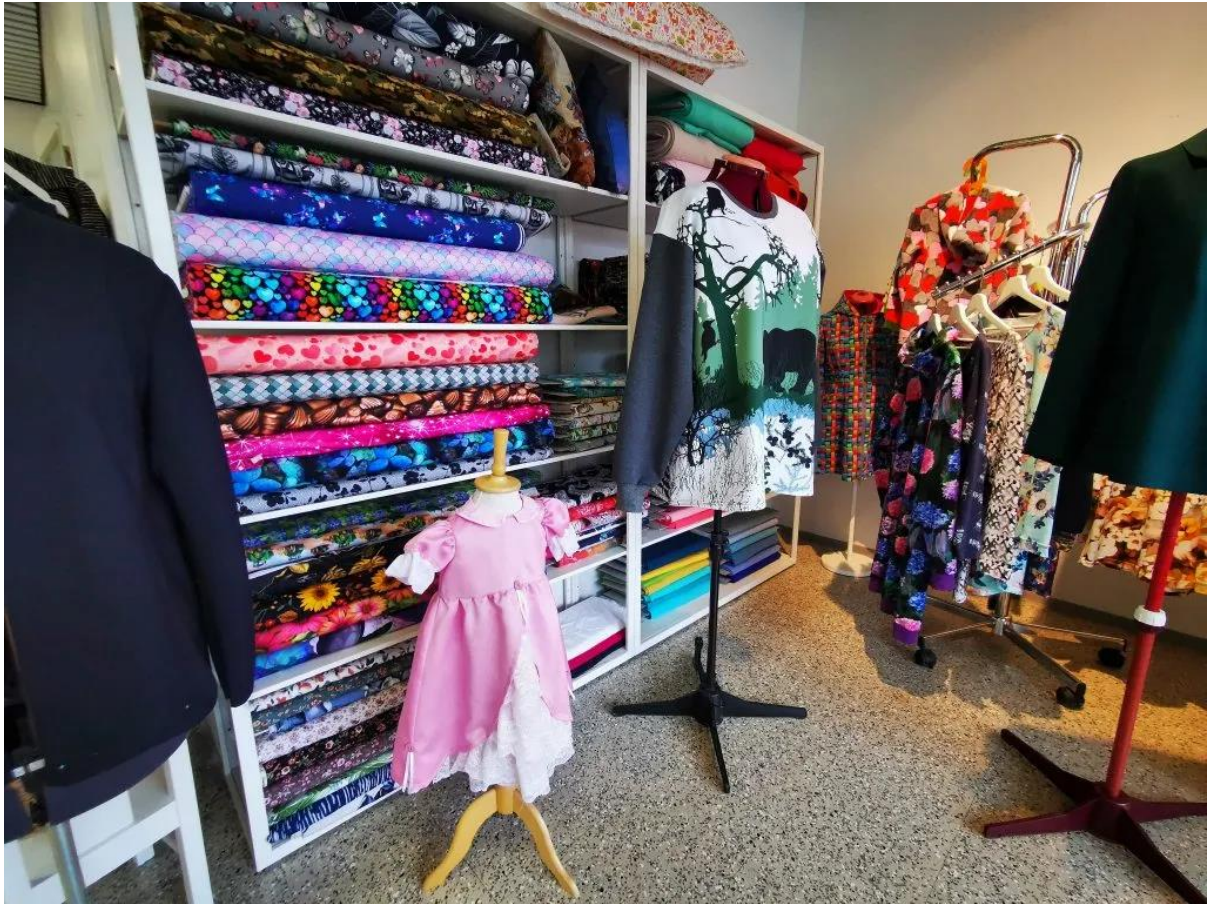

Pekka Laine ja Jaakko Lehto esittelevät säiliöitä, joihin erilaisia sähkölaitteita lajitellaan.
KUVA: Salla Axelin

Apilassa laitteita ei huolleta tai korjata. Sellaisia laitteita, joiden toimivuus on helppoa varmistaa, kuten jääkaapit ja televisiot, myydään erittäin edullisesti myös eteenpäin. Lisäksi laitteista otetaan talteen ja kiertoon esimerkiksi erilaisia kaapeleita ja imureista usein rikkoontuvia suulakkeita, putkia jne. Sellaisia kannattaa Apilasta siis kysellä myös. Jokainen takaisin käyttöön pelastettu laite on sillä hetkellä pois uuden tuotannosta.

Sähkölaiteromun vastaanoton lisäksi Apilassa käsitellään kuntouttavana työtoimintana muun muassa tekstiilijätettä. Apilan pihassa on säiliöt, joihin voi jättää puhtaita vaatteita, verhoja, liinavaatteita yms. muovipusseihin pakattuina. Tekstiilit lajitellaan ja

parhaat laitetaan myyntiin Apila-keskuksen myymälään. Siellä tekstiilien hinnoittelu on varsin yksinkertaista ja edullista, 2 € / kg.

Ateljee Saksin torsojen päällä odottaa tavallisesti valmiit tilaustyöt noutajaansa. Vaaleanpunainen prinsessamekko valmistui asiakkaan omista materiaaleista. KUVA: Salla Axelin

Mitäpä jos vaatekaapissasi olisikin juuri sinulle sopivia vaatteita?

- Hanki vain tarpeeseen. Näin myös tarpeen hetkellä on paremmin varaa tehdä laadukas valinta.
- Älä hylkää ja heitä pois rikki mennyttä ennen tutkailua, voisiko esim. vaatetta tai jalkinetta vielä korjata.
- Mieti ja kysy apua ammattilaiselta, voisiko vanhaa vaatetta muodistaa uudeksi lempivaatteeksi.
- Mittatilaamalla vaateen, saat juuri oikean kokoisen, oikean mittaiset hihat, lahkeet jne.
- Onko sinulla vanha ja loppuun kulunut lempivaate? Ota se mukaan malliksi Ateljee Saksiin ja sen mukaisesti voit teettää uuden.
- Oletko laihtunut? Vanhoja vaatteitasi voidaan myös pienentää.
- Onko mukaan tarttunut lisäkiloja? Monia vaatteita voidaan myös suurentaa.

- Löytyykö kaapeistasi vanhoja laadukkaita tekstiilejä, joita voisi hyödyntää vaatteena tai kodintekstiilinä, esimerkiksi pöytäliinoja, verhoja lakanoita, pitsejä jne. Vanha pitsiliina voi sopia hauskaista vaikka puolihameen helmaan tai hääpuvun hunnusta voi napsia osia vauvan kastemekkkoon.
- Jos jo kaupassa tuntuu, että vetoketju ei toimi moitteetta, kyseistä vaatetta tai jalkinetta tuskin kannattaa hankkia!

Reborn in Paimio – juttusarja on osa Varsinais-Suomen liiton rahoittamaa 7 seutukaupungin kiertotalouden teemaverkosto – Seutukaupunkien alueella tunnistettujen kiertotalousklusterien rakentaminen ja kiihdyttäminen -hanketta. Hanketta rahoittaa Varsinais-Suomen liitto.

Jutun on tuottanut Salla Axelin / Sallan Paja